

Asia: VN/18505/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi

Kommentit esityksen tavoitteista ja ehdotetuista ratkaisuista yleisesti

Kommentit yleisesti esityksen tavoitteista ja ehdotetuista ratkaisuista

Valtiovarainministeriölle

Nordea Bank Oyj:n lausunto

Asia: Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi (diaarinumero: VN/18505/2021)

Nordea Bank Oyj (jäljempänä "Nordea") kiittää valtiovarainministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi (jäljempänä "esitys"). Nordea kannattaa digitaalisen henkilöllisyyden ja sähköisen ydinidentiteetin kehittämistä valtion toimesta ja pitää tärkeänä, että kehitystä arvioidaan yhteistyössä viranomaisten ja yksityisen sektorin toimijoiden kanssa.

Suomessa on jo lähes 20 vuoden ajan keskusteltu valtion roolista sähköisen tunnistamisen palveluiden tuottamisessa ja viimeisten vuosien aikana valtio on selkeästi viestinyt halukkuudestaan edistää digitaaliseen henkilöllisyyteen liittyviä ratkaisuja ja päättänyt investoida kehitystyöhön yli 15 miljoonaa euroa. Digitalisoituvassa maailmassa valtion toimet ovat Nordean näkemyksen mukaan oikean suuntaisia. Valtion vastatessa nykytilanteessa sekä suomalaisen passin että virallisen henkilökortin myöntämisestä on varsin luontevaa, että valtio vastaisi jatkossa myös kansalaisten vahvasta sähköisestä ensitunnistamisesta eli henkilöllisyyden luotettavasta tunnistuksesta silloin, kun henkilölle myönnetään ensimmäistä kertaa vahva sähköinen tunnistusväline.

1. Kommentit digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta

Nordea pitää kannatettavana, että valtio on kehittämässä omaa digitaalista henkilöllisyystodistusta, jota hyödyntämällä kansalaiset, jotka eivät voi tai halua käyttää yksityisen sektorin tarjoamia tunnistuspalveluita, voivat mobiilisovelluksen kautta jatkossa osoittaa henkilöllisyytensä julkisten ja yksityisten toimijoiden palveluissa. Nordea pitää lisäksi kannatettavana, että käyttäjän henkilöllisyyden voi jatkossa todistaa sähköisesti mobiilisovelluksen avulla myös käyntiasioinnissa. Erittymisen hyvänä kehityksenä pankki näkee sen, että valtio vastaisi jatkossa ns. digitaalisen ydinidentiteetin luomisesta ja siihen liittyvistä henkilön vahvan ensitunnistamisen prosesseista.

Esityksessä todetaan myös, että hankkeen yhtenä päätavoitteena on ”mahdollistaa henkilön käytössä olevista asiakkuuksista riippumaton tunnistautuminen sähköisiin julkishallinnon palveluihin yhdenvertaisesti”. Tämän lisäksi todetaan, että ”sääntelyllä mahdollistettaisiin digitaalisen henkilöllisyystodistuksen käyttäminen yksityisen sektorin sähköisissä asiointipalveluissa luottamusverkoston kautta sekä sen hyödyntäminen tunnistusvälineen hakijan niin kutsutussa ensitunnistamisessa”. Kun henkilön ensitunnistamisessa voisi jatkossa hyödyntää digitaalista henkilöllisyystodistusta sääntely asettaisi yksityisen sektorin toimijat nykyistä tasa-arvoisempaan asemaan. Pankit ovat tähän asti pitkälti vastanneet tästä tärkeästä ja merkittäviä kustannuksia aiheuttavasta tehtävästä siitä huolimatta, että pankit eivät ole saaneet kustannuksia vastaavaa korvausta omasta työstään. Sen sijaan ensitunnistamisen ketjuttamisen hintasäännöstelyllä on veloitettu pankkeja huolehtimaan ensitunnistamisen tehtävistä käytännössä ilmaiseksi.

Ehdotetussa esityksessä pankki näkee merkittävän epäkohdan siinä, että valtio olisi esityksen perusteella ulkoistamassa kaikki mobiilisovelluksen aktivointiin liittyvät toimet yksityiselle sektorille. Esityksessä mainitaan, että voimassa olevia suomalaisia passeja on n. 4,8 miljoonaa kappaletta. Näiden käyttäjien osalta digitaalisen henkilöllisyystodistuksen aktivoinnin on arvioitu toteutuvan pitkälti olemassa olevia luottamusverkostoon kuuluvia vahvoja sähköisiä tunnistusvälineitä hyödyntäen. Vahvan sähköisen tunnistautumisen lisäksi käyttäjän tulisi myös kyetä todistamaan, että hänellä on hallussaan voimassa oleva passi lukemalla passin tiedot mobiilisovelluksella. Esityksessä kuvattu vaihtoehtoinen valtion toteuttama mobiilisovelluksen aktivointiprosessi perustuisi fyysiseen käyntiin esim. poliisilla. Nordean näkemyksen mukaan on hyvin todennäköistä, että valtaosa valtion mobiilisovelluksen aktivoinnin edellyttämistä ensitunnistamisista toteutettaisiin pankkien tunnistusvälineillä, mutta esityksessä ei ole viitteitä siitä, että pankit saisivat korvauksen ensitunnistamisen aiheuttamista todellisista kustannuksista.

Ensitunnistamiseen liittyvien seikkojen lisäksi on myös odotettavissa, että miljoonat käyttäjät vaihtavat puhelintaan vuosittain ja tällöin lähtökohtaisesti myös valtion sovellus olisi uudelleenaktivoitava uudessa puhelimesta. Puhelimen vaihtotarve perustuu usein puhelimen katoamiseen tai rikkoutumiseen, jolloin yleensä myös asiakkaan muut sähköiset tunnistusvälineet tuhoutuvat. Näissä tilanteissa ainoa valtion itsensä tarjoama aktivointiprosessi vaatisi ajanvarauksen lähimmälle poliisille, jossa jonotusajat ajanvarausten yhteydessä voivat olla pitkiä. Tämän seurauksen käyttäjät kääntyisivät Nordean näkemyksen mukaan valtaosassa tilanteita pankkien

puoleen saadaksesen käyttöönsä pankkien tarjoaman tunnistusvälineen, jolla valtion tunnistusvälineen voisi myös uudelleenaktivoida.

Jotta valtion esityksessä asettamat tavoitteet henkilön asiakkuuksista riippumattomasta tunnistumisesta eri sähköisiin palveluihin voidaan saavuttaa, valtion tulisi kyetä tarjoamaan täysimääräisesti mobiilisovelluksen elinkaareen eri vaiheisiin ja ongelmatilanteisiin liittyvä asiakaspalvelu niin suomalaisille kuin ulkomaalaisille käyttäjille. Yhdenmukaiset ja ulkoisista toimijoista riippumattomat asiakasystävälliset aktivointiprosessit lisäisivät myös valtion mahdollisuuksia itse ehkäistä esimerkiksi identiteettivarkauksia. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi hyödyntämällä samaa teknologiaa, jota käytetään ulkomaalaisten etätunnistamisessa.

Esityksessä todetaan arvioitujen kustannusten osalta, että digitaalisen henkilöllisyystodistuksen ja siihen liittyvien palvelujen vuosikustannusten arvio on noin 5,32 miljoonaa euroa vuodessa. Nordean oman arvion mukaan luku ei todennäköisesti sisällä kaikkia asiakaspalveluun liittyviä kuluja. Mikäli valtio ei tuota mobiilisovelluksen käyttöön olennaisesti liittyviä käyttöönotto- ja aktivointipalveluita itse, se johtaisi pankin arvion mukaan vuositasolla lähes 2 miljoonan euron lisäkustannukseen pankeille asiakaspalvelutyön tuottamiseksi. Tämä ei miltään osin toteuta toimijoiden tasapuolista kohtelua eikä siten voida katsoa hyväksyttäväksi lainsäätäjän tavoitteeksi.

Nordea olisi esityksen osalta toivonut, että digitaalinen henkilöllisyystodistus olisi alusta lähtien tarjonnut ratkaisuja myös puhelinpalveluissa tapahtuvaan vahvaan sähköiseen tunnistamiseen. Nykyisin käytännössä vain pankit pystyvät tarjoamaan tätä omissa palveluissaan omille asiakkailleen. Eri toimijoiden verkkopalveluissa tapahtuva sähköinen tunnistaminen on toiminut erittäin hyvin ja suurin puute on koskenut puhelinpalveluissa tapahtuvaa tunnistamista. Toivomme, että tämä puute huomioitaisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa mobiilisovelluksen jatkokehittämisessä siten, että mobiilisovelluksen käyttäminen mahdollistaisi jatkossa myös puhelinpalveluissa tapahtuvan vahvan tunnistautumisen.

2. Kommentit ulkomaalaisen digitaalisesta asiointivälineestä

Valtion tuottaman digitaalisen asiointivälineen tarjoaminen myös ulkomaalaisille on Nordean näkemyksen mukaan kannatettava ratkaisu. Ehdotuksessa ei tosin ole mielestämme riittävän hyvin otettu huomioon yksityisen sektorin tarpeita. Nykyinen eIDAS-asetuksen mukainen rajat ylittävä tunnistaminen on epäonnistunut pitkälti julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyön puutteen takia. Valtio on nyt mahdollistamassa ulkomaalaisten käyttäjien tunnistamisen etänä osana mobiilisovelluksen käyttöönottoa. Vastaavaa teknologiaa voisi käyttää laajemminkin esim. ulkomaalaisten yritysten avatessa pankkipalveluitaan Suomessa. Tällöin olisi toivottavaa, että tunnistaminen olisi mahdollista suorittaa ulkomaalaisen digitaalista asiointivälinettä käyttäen ilman, että tunnistettavalle automaattisesti samalla luotaisiin digitaalinen identiteetti Suomen valtion järjestelmiin. Tämä olisi omiaan helpottamaan ja nopeuttamaan ulkomaalaisen yrityksen perustamista Suomeen kustannustehokkaasti ilman päällekkäisiä palveluinvestointeja.

Esityksessä mainitaan, että ulkomaalaisen asiointivälinettä voisi käyttää suomi.fi-tunnistuksen kautta, mutta tämän rinnalle tulisi tarjota myös rajapinnat yksityisen sektorin erilaisille käyttötarpeille. Ulkomaalaisen välineen alempi varmuustaso olisi yksityisen sektorin toimijoiden näkökulmasta useimmissa käyttötilanteissa riittävä, koska yksityinen sektori voi julkista sektoria useammin toimia omien riskiarvioidensa mukaisesti.

Esityksessä todetaan myös, että ulkomaalaisten asiointivälineen vuosittainen käyttömäärä olisi arviolta 32 500 kpl ja käyttöönottokustannus olisi näin 12-13 euroa mobiilisovellus-ta/käyttäjää kohden. Jos yksityinen sektori voisi laajemmin hyödyntää ulkomaalaisten tunnistamista omissa prosesseissaan, tämä kasvattaisi varmasti käyttöä ja vähentäisi näin myös sovelluskohtaisia kustannuksia.

3. Kommentit luonnollisen henkilön tunnistusvälineestä

Nordean näkemyksen mukaan luonnollisen henkilön tunnistusvälineelle ei tulisi asettaa mobiilisovelluksesta poikkeavia käyttörajoituksia, vaan välineellä tulisi mahdollistaa tunnistautuminen myös muihin kuin viranomaispalveluihin.

Esityksen yhtenä tavoitteena mainitaan, että sillä “pyritään edistämään kansalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia toimia yhteiskunnan jäsenenä erilaisissa asiointikanavissa” ja että “se on merkityksellinen henkilöiden yhdenvertaisuuden ja sähköisen tunnistamisen varautumisen näkökulmasta”. Luonnollisen henkilön tunnistusvälineelle on monia erilaisia käyttäjä-ryhmiä ja mielestämme tunnistusvälineelle ehdotetut käyttörajoitukset, joiden perusteella tunnistusvälinettä voisi käyttää vain viranomaispalveluissa, ovat ilmeisen ristiriidassa edellä mainittujen tavoitteiden kanssa.

Esityksessä ehdotetut käyttörajoitukset johtaisivat Nordean näkemyksen mukaan käytännössä siihen, että luonnollisen henkilön tunnistusvälineen käyttäjät olisivat heikommassa asemassa mobiilikäyttäjiin nähden, koska he eivät voisi hyödyntää arjessaan yksityisen sektorin tarjoamia digitaalisia palveluita, kuten esimerkiksi avata pankkitiliä verkossa. Ehdotetut käyttörajoitukset johtaisivat hyvin todennäköisesti myös siihen, että fyysisen tunnistusvälineen käyttäjäryhmä muodostuisi varsin suppeaksi. Kun valtio ei tarjoaisi kyseiselle käyttäjäryhmälle eri asiointikanavissa hyväksyttävää vahvaa sähköistä tunnistusvälinettä, kyseistä käyttäjäryhmää palvelisi vain pankit, jotka myös jatkossa tarjoaisivat vahvan sähköisen tunnistamisen palveluita yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi luottolaitostoiminnasta annetun lain nojalla. Tasapuolisen kilpailuasetelman luomiseksi olisi Nordean näkemyksen mukaan perusteltua jatkossa velvoittaa kaikkia luottamusverkostoon kuuluvia tunnistusvälineiden tarjoajia, ei pelkästään pankkeja, tarjoamaan sähköisen tunnistusvälineen lisäksi myös fyysisen tunnistusvälineen.

Sähköisen tunnistamisen poikkeustilanteisiin varautumisen näkökulmasta voisi mielestämme myös olla perusteltua myöntää fyysinen tunnistusväline valtion toimesta jokaiselle digitaalista henkilöllisyystodistusta käyttävälle kansalaiselle ja mahdollistaa välineen käyttö osana valtion mobiilisovelluksen aktivointiprosessia, jotta ongelmatilanteissa (esim. mobiilisovelluksen tuhouduttua) henkilö voisi itse suorittaa mobiilisovelluksen uudelleenaktivoinnin fyysisen tunnistusvälineen avulla ilman riippuvuutta yksityisen sektorin palveluista. Arviomme mukaan yhden fyysisen tunnistusvälineen kustannus vastaisi tai olisi hieman matalampi kuin yhden tunnistusvälineen aktivointiin liittyvä asiakaspalvelutapahtuma.

4. Kommentit taloudellisista vaikutuksista

Nordea katsoo, että esityksen valmisteluvaiheessa ei ole riittävän kattavasti selvitetty esitettyjen uudistusten taloudellisia vaikutuksia yksityiselle sektorille. Muutosten aiheuttamia vaikutuksia luottamusverkoston toimijoille, niin välineiden liikkeellelaskijoille kuin välityspalveluillekin on pankin näkemyksen mukaan aliarvioitu esityksessä ja esityksen vaikutusarvioinnit eivät siten vastaa pankin näkemystä todellisista kustannusvaikutuksista. Ehdotus ei myöskään ota huomioon sähköiseen tunnistamiseen liittyviä muita viranomaisten edellyttämiä muutoksia. Tässä ehdotuksessa olevat muutokset yhdessä henkilötunnuksen uudistamisen ja luottamusverkoston muutostarpeiden kanssa tulevat aiheuttamaan yksityiselle sektorille merkittäviä kehityskustannuksia ja nämä tulisivat käsitellä kokonaisuutena.

Esitettyjen muutosten aiheuttamien tietoteknisten muutosten toteuttaminen eri järjestelmiin vaatii merkittävästi aikaa ja kaikissa muutoksissa tulisivat huomioida riittävät siirtymäajat. Esityksessä on ehdotettu, että poliisin myöntämän passin voimassaolo tulisi aina tarkistaa esim. ensitunnistuksen yhteydessä. Muutosehdotus on ymmärrettävä ja yksittäisenä muutoksena kenties pieni, mutta kun se ei ole ainoa vaadittu muutos, joka vaatii tietoteknisiä muutoksia, tulisi sen käyttöönotolle määritellä kohtuullinen siirtymäaika, esim. 6-12 kuukautta lain voimaantulosta.

Digitaalisissa palveluissa käytettävyys ja palveluiden saavutettavuus ovat avainasemassa. Esityksessä todetaan, että ”käyttäjän näkökulmasta tietojen kysyminen tulisi tehdä yhdenmukaisesti”. Oletamme tämän tarkoittavan sovelluksen käyttöä niin fyysisessä kuin sähköisessäkin asiointissa. Etenkin sähköisen tunnistamisen osalta tämän yhdenmukaistamisen vaatimaa työtä esimerkiksi yksityisen sektorin käyttöliittymissä ja rajapinnoissa ei ole otettu kustannusarviossa lainkaan huomioon. Kustannusten tarkempi arvioiminen on tällä hetkellä hyvin haastavaa sillä valtion mobiilisovelluksen käyttämiseen vaadittavia uusia lopullisia rajapintoja ei ole vielä julkaistu. Vaikka kustannusarvioita ei tällä hetkellä ole mahdollista tehdä, ei muutosten vaikutusta yksityisen sektorin toimijoihin tulisi kuitenkaan sivuuttaa tai aliarvioida.

Digitaalisen henkilöllisyystodistuksen tarkastamiseen liittyviä käytännön muutoksia ja kustannuksia fyysisessä asiakaspalvelussa (esim. pankin konttorissa) ei ole esityksessä pankin näkemyksen mukaan arvioitu tarpeeksi kattavasti. Vaikka esityksessä todetaan, että digitaalisen henkilöllisyystodistuksen

hyväksyminen on yksityiselle sektorille vapaaehtoista, on selvää, että hyväksyminen muuttuu käytännössä pakolliseksi mobiilisovelluksen käytön yleistyessä. Esityksessä esitetään, että mobiilisovellus toimisi yhtenä pääasiallisena digitaalisen henkilöllisyyden tarkastusvälineenä. Käytännössä tämä vaatisi, että kaikilla asiakaspalvelussa toimivilla henkilöillä olisi käytössään työpuhelin, mutta tämä ei vastaa todellista tilannetta. Työnantaja ei myöskään voisi velvoittaa työntekijää käyttämään henkilökohtaista puhelinta työtehtävissä asiakkaan henkilöllisyyden tarkastamiseksi. Vaikka työpuhelin olisikin käytössä, ei valtion tarjoama tarkastussovellus todennäköisesti olisi yhdistettävissä pankin omiin asiakasjärjestelmiin, vaan tietoja pitäisi siirtää matkapuhelimesta tietokoneelle käsityönä. Toisaalta asiakaspalvelu pankkien konttoreissa tapahtuu nykyään usein muualla kuin kiinteällä kassapisteellä, johon kiinteiden lukijalaitteiden asentaminen olisi mahdollista. Henkilöllisyyden tarkastamiseen liittyvät haasteet koskevat Nordean näkemyksen mukaan hyvin laajasti eri yksityisen sektorin toimijoita. Tämän vuoksi olisi ollut tarpeen etukäteen selvittää ja arvioida esityksessä näin keskeisen toiminnallisuuden käytännön toteuttamisen vaihtoehdot ja kustannusvaikutukset.

5. Kommentit vaikutusten arvioinnista yleisesti

Esityksen vaikutusten arvioinnissa todetaan, että nyt esitettävillä muutoksilla olisi pitkälläkin aikavälillä vain vähäisiä vaikutuksia kansantalouteen. Mikäli hanke toteutetaan tarkoituksenmukaisesti ja esimerkiksi ydinidentiteetin hyödyntäminen sallitaan kaikissa tilanteissa myös yksityisen sektorin toimijoille, ehdotetuilla muutoksilla on näkemyksemme mukaan merkittävä vaikutus kansantalouteen kasvavan digitalisuuden myötä. Tämä ei ole yksin Nordean käsitys, myös esimerkiksi McKinsey on omassa selvityksessään (<https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-digital/our-insights/digital-identification-a-key-to-inclusive-growth>) arvioinut, että digitaalisen identiteetin parannusten mahdollinen vaikutus olisi tutkituissa kehittyneissä maissa 2-3% bruttokansantuotteesta.

Pohjoismaisesti tarkastellen Suomi on selvästi edellä muita maita self sovereign identity (SSI)-mallisen identiteetin hallinnan kehityksessä. Jotta tämä etumatka säilyisi, olisi erittäin suotavaa, että hallituksen esitykseen kirjattaisiin selvästi, että myös yksityisen sektorin toimijoille mahdollistettaisiin palveluiden, esimerkiksi identiteettilompakoiden luominen valtiollisen ydinidentiteettiin pohjautuen. Nordean näkemyksen mukaan valtiollinen ydinidentiteetti onkin ratkaisevan tärkeässä asemassa rakennettaessa tulevia instituutioiden välisiä digitaalisen luottamuksen ratkaisuja. Osana yksityisen sektorin identiteettilompakkoratkaisuja valtiollinen ydinidentiteetti mahdollistaa koneellisesti varmennettavasti eheän ja täysin digitaalisen luottamusketjun, jonka avulla toimijoiden välinen vastuiden jakaminen ja sitä määrittävien sopimuskehikoiden rakentaminen ja ylläpito tehostuu huomattavasti. Jos ydinidentiteetti rajataan vain julkisen sektorin palveluiden käyttöön tai jos päätöksiä ydinidentiteetin käytöstä joudutaan odottamaan pitkään Nordea näkee suurena riskinä sen, että julkisen ja yksityisen sektorin kehityspolut erkanevat ja yhteistyöllä saavutettavat edut menetetään.

Kunnioitavasti,

Nordea Bank Oyj

Jani Eloranta

Sakari Wuolijoki

Johtaja, Henkilöasiakkaat Suomi

Lakiasiainjohtaja, Suomen toiminnot

Kommentit digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta

-

Kommentit ulkomaalaisen digitaalisesta asiointivälineestä

-

Kommentit luonnollisen henkilön tunnistusvälineestä

-

Kommentit ehdotetusta toimintamallista ja viranomaisten tehtävistä palveluiden tuottajina

-

Esitysluonnokseen sisältyvät säädösehdotukset ja niiden perustelut

Kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta sekä esitetystä sääntelystä yleisesti

-

Kommentit ehdotuksesta Digi- ja väestötietoviraston digitaalisen henkilöllisyyden palveluista annettavaksi laiksi

-

Kommentit ehdotuksesta digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta annettavaksi laiksi

-

Kommentit muuhun ehdotettavaan lainsäädäntöön

-

Kommentit henkilötietojen käsittelyä koskevista sääntelyratkaisuista sekä tietosuojaa koskevista kysymyksistä

-

Kommentit esityksen perustuslakia ja säätämisyjärjestystä koskevista kysymyksistä

-

Kommentit esityksessä esitetystä alustavasta kilpailuoikeudellisesta arviosta

-

Kommentit muista esitykseen ja sen valmisteluun liittyvistä oikeudellisista kysymyksistä

-

Vaikutusten arviointi

Kommentit vaikutusten arvioinnista yleisesti

-

Kommentit taloudellisista vaikutuksista

-

Kommentit vaikutuksista viranomaisten toimintaan

-

Kommentit muista yhteiskunnallisista vaikutuksista ja ympäristövaikutuksista

-

Millaisia vaikutuksia ehdotetulla sääntelyllä olisi oman organisaationne tai toimialanne näkökulmasta?

-

Kohdennetut kysymykset vaikutusten arvioinnin tarkentamiseksi jatkovalmistelun aikana (lausunnonantaja voi valita itselleen soveltuvat teemat)

Julkishallinnon toimijoita pyydetään arvioimaan, millaisia määrärahaveikutuksia (esimerkiksi järjestelmäkustannuksia tai henkilöstökustannuksia) esitetyllä lainsäädännöllä ja ratkaisulla arvioidaan olevan organisaatiossa sekä ottamaan kantaa ovatko muutokset hoidettavissa nykyisten määrärahojen puitteissa vai vaativatko ne lisämäärärahoja.

-

Kiellettyä valtiontukea ja kilpailuneutraliteettia koskevia kysymyksiä on käsitelty valmistelun aikana, mutta näitä kysymyksiä ei ole kyetty arvioimaan tyhjentävästi. Miten arvioisitte näitä kysymyksiä ja miltä osin esitettyä arviota olisi erityisesti tarkennettava? Millaisia vaikutuksia arvioitte ehdotuksilla olevan kilpailulle sekä olemassa olevien että tulevaisuudessa kehittyvien palveluiden näkökulmasta?

-

Vastaavatko suunnitellut ratkaisut asiointipalveluiden tarpeeseen?

-

Miten arvioitte ehdotusten vaikuttavan tunnistuksen hyödyntäjien toimintaan, esimerkiksi asiointipalveluiden tarjoajiin? Onko ehdotuksella vaikutuksia esimerkiksi sähköisen tunnistamisen käyttöön, liiketoiminnan kannattavuuteen tai investointien tarpeeseen?

-

Millaisia teknisiä toteutuksia tai hankintoja digitaalisen henkilöllisyystodistuksen ja/tai ulkomaalaisen digitaalisen asiointivälineen hyödyntäminen osaltanne tai toimialallanne edellyttäisi sähköisessä ja/tai käyntiasioinnissa? Miten tämä vertautuu tunnistuspalveluiden ostoon luottamusverkoston toimijoilta?

-

Mitä vaikutuksia digitaalisen henkilöllisyystodistuksen ja/tai ulkomaalaisen digitaalisen asiointivälineen tarjoamisella yksityisen sektorin käyttöön on nykyiseen tunnistuspalveluiden hankintaan luottamusverkoston palveluntarjoajilta?

-

Onko esityksellä vaikutuksia uusien yksityisen sektorin tunnistusvälineiden tai -palveluiden tarjonnan syntymiseen luottamusverkostossa tai sen ulkopuolella?

-

Millä tavoin arvioitte esitettyjen ratkaisujen vaikuttavan nykyisten vahvan sähköisen tunnistamisen palveluntarjoajien liiketoimintaan? Onko tähän vaikutusta sillä, missä määrin ja kuinka kauan palveluntarjoajille maksettisiin tunnistustapahtumista julkisen sektorin palveluihin tai sillä, onko digitaalinen henkilöllisyystodistus luottamusverkostotoimijoiden hyödynnettävissä maksutta?

-

Millä tavoin arvioitte ehdotusten vaikuttavan ulkomaisiin yrityksiin ja asiointipalveluihin?

-

Miten esitetyt ratkaisut ja ehdotettava sääntely vastaavat erityisryhmien tarpeisiin erilaisissa asiointitilanteissa? Onko yhdenvertaisuus otettu riittävästi huomioon?

-

Arvioitteko, että hankkeessa esitetty ratkaisu parantaa alle 15-vuotiaiden mahdollisuuksia sähköiseen asiointiin? Mahdollistavatko ratkaisut sen, että asiointipalvelut voivat halutessaan huomioida palvelussaan henkilön iän? Onko alaikäisten asiointimahdollisuuksien mahdollisella laajenemisella vaikutuksia asiointipalveluiden tuottamiseen?

-

Millä tavoin arvioitte, että esitys vaikuttaa ulkomaalaisten henkilöiden mahdollisuuksiin käyttää asiointipalveluita Suomessa tai ennen maahan saapumista? Millaisia vaikutuksia esityksellä on työntekijöiden liikkuvuuteen?

-

Onko tietoturvallisuutta ja tietosuojaa koskevat kysymykset mielestänne otettu riittävästi huomioon esitetyissä ratkaisuissa ja ehdotetussa sääntelyssä?

-

Muut kommentit

-

Taivassalo Riikka
Nordea Bank Oyj